

Convo

KNNV afdeling Nijmegen

Februari 2026

Excursieagenda
februari - april

Lezingen:
Peelrandbreuk
Oehoe

Colofon

BESTUUR:

VOORZITTER AD INTERIM:

Erwin van der Leij
voorzitter@nijmegen.knnv.nl

SECRETARIS:

Vacant
secretaris@nijmegen.knnv.nl

PENNINGMEESTER:

Gijsbert Peelen
penningmeester@nijmegen.knnv.nl

LEZINGEN:

Fred Steenhoff
lezingen@nijmegen.knnv.nl

CONVO & EXCURSIES:

Erwin van der Leij
excursies@nijmegen.knnv.nl

EN VERDER NATUURLIJK:

NATUURHISTORISCH SECRETARIS:

Jan Nillesen
nhsecretaris@nijmegen.knnv.nl

WEBMASTER:

Marc Kaekebeke
webmaster@nijmegen.knnv.nl

LEDENADMINISTRATIE:

Peter Goes
ledenadministratie@nijmegen.knnv.nl

PLANTENWERKGROEP

Sophie Hochstenbach
planten@nijmegen.knnv.nl

PADDENSTOELENWERKGROEP

Conny Exterkate
paddenstoelen@nijmegen.knnv.nl

INSECTENWERKGROEP

Pieter Bruijsten
insecten@nijmegen.knnv.nl

DRUKKER:

Editoo B.V. te Veenendaal

Jaargang 2026 nummer 1

Convo is het contactblad van de KNNV Afdeling Nijmegen en verschijnt viermaal per jaar. Leden van onze Afdeling ontvangen een gedrukt exemplaar per post. De Convo is ook online te raadplegen op de website van onze Afdeling:

<https://nijmegen.knnv.nl/>

De KNNV Afdeling Nijmegen is ingeschreven bij de K.v.K. te Nijmegen onder no. 40146181. De jaarlijkse contributie bedraagt: voor een lid € 40,- voor een huisgenootlid € 15,- en voor een jeugdlid € 20,-. Het rekeningnummer is:

NL83INGB0000849410, t.n.v. KNNV Afdeling Nijmegen.

De opzegtermijn van het lidmaatschap is 3 maanden.

Tekstuele of fotografische bijdragen aan de Convo graag mailen naar: excursies@nijmegen.knnv.nl. De deadline voor de eerstvolgende Convo is 5 april 2026.

De Convo redactie bestaat thans uit 1 persoon. Ik ben DRINGEND op zoek naar iemand die de redactie samen met mij wil doen. Lijkt dit je wat? Stuur dan een e-mail naar excursies@nijmegen.knnv.nl // Foto's tenzij anders vermeld: EvdL

Voorwoord

De nieuwe Convo bestrijkt de maanden februari tot en met april. In de Excursieagenda vind je weer een rijk gevuld programma met excursies in deze periode: volop kansen om samen de natuur in te gaan, vogels te spotten en de eerste lentetekenen te verwelkomen.

Verder staan er twee interessante lezingen op de programma. Rimbaud Lapperre neemt ons mee in de wereld van de Brabantse breuken, met speciale aandacht voor de Peelrandbreuk - een fascinerend verschijnsel waarin geologie en landschap elkaar letterlijk raken.

De andere lezing wordt gegeven door Ronald Zollinger (en mogelijk ook Kees Schreven en/of Gerard Müskens). Zij nemen ons mee in het verhaal van de Oehoe in het Rijk van Nijmegen en het Reichswald. Deze indrukwekkende uil breidt zich de laatste jaren snel uit in het gebied, en roept de vraag op of hij de havik — een andere toppredator — verdringt. Tijdens deze avond gaan de sprekers onder meer in op de toename van broedgevalen en de interactie tussen beide soorten. Daarna wordt een film van Rob Bos vertoond.

Verder vermelden we graag dat op DINSDAG 24 MAART de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van de Afdeling Nijmegen plaatsvindt. Aanvang 20.00 uur in de parochiezaal van de Antonius van Paduakerk, Van Slichtenhorststraat 81 te Nijmegen.

Inhoudsopgave

- 3 - 6 Excursieagenda februari - april 2026
- 6 Ingezonden stuk door Peter Egelmeers
- 7 Lezing Brabantse Breuken (Peelrandbreuk)
- 8 Lezing Oehoe in het Rijk van Nijmegen

Excursieagenda februari – april

In de nieuwe Excursieagenda voor februari tot en met april verkennen we weer een groot aantal gebieden, met vennen, duinen, moerassen, heidegebieden, meren en rivierwaarden. Ook zijn enkele excursies van zusterorganisaties in de agenda opgenomen.

Voor alle excursies van Jan Nillesen geldt, zoals altijd: Meerijden naar de excursielocatie vanaf station Boxmeer is mogelijk. Wil je dat, neem dan contact op met de Excursieleider. Het is ook aan te raden om eten en drinken mee te nemen. Het bestuur wenst u veel wandelvreugde toe!

De agenda:

Dinsdag 3 feb. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Bleijenbeek. *Vertrek:* Oprijlaan van kasteel Bleijenbeek, Bleijenbeek 2, 5851 EE Afferden [L]. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Dinsdag 10 feb. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Bergerheide, Driessenven, Rondven. *Vertrek:* P-plaats Speeltuintje Nieuw Bergen, 100 meter ten noorden van de kruising Ontginningsweg / Ceresweg te Nieuw Bergen. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Zondag 15 feb. | 14:00 – 16.30 uur | Uilenballen uitpluizen + Dijkmagazijn. *Vertrek:* De Veldschuur, Sportlaan 1M te Bemmelen. *Excursieleider:* Jos Peters [info@lingewaardnatuurlijk.nl].

Dinsdag 17 feb. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Tongelaar. *Vertrek:* P-plaats aan de Hoogeweg, Autonavigatie: Tongelaar 12, Hoogedijk, 5451 HS Mill. *Excursieleiders:* Miep Kuppen en Jan Nillesen [0485-574780].

Dinsdag 24 feb. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Groote Slink, Bronlaak, Bunthorst. Begin vorige eeuw legden de gebroeders Adam en Jan-Berend Roelvink hun eigen landgoed aan in de Noordelijke Peel. Adams Groote Slink volgt de Engelse landschapsstijl: een levend schilderij met slingerende paden, hoogteverschillen en uitzicht op de kronkelende Slinkvijver vanaf Villa Bronlaak. Jan-Berends Bunthorst contrasteert met strakke rechthoekige akkers, bosvakken en lanen vol Amerikaanse eiken. Beide domeinen ademen unieke charme – speels versus geometrisch. *Vertrek:* P-plaats Gemertseweg 36, 5841 CE Oploo. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Dinsdag 24 feb. | 20.00 – 22.00 uur | KNNV Nijmegen | Lezing 'De Peelrandbreuk, de Brabantse breuken in beeld', door Rimbaud Lapperre.

Locatie: parochiezaal van de Antonius van Paduakerk Slichtenhorststraat 81, Nijmegen. *Kosten:* Gratis voor leden van KNNV, anders € 5 per persoon.

Dinsdag 3 mrt. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Himmelthal, De Diepen, Reichswald.

Vertrek: P-plaats restaurant "De Diepen", Zwarteweg 60, 6596 MJ Milsbeek. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Zondag 8 mrt. | 09.00 uur - 11.00 uur | KNNV Nijmegen | Patersbos e/o Landgoed "De Mookerheide" met Jachtslot. Afhankelijk van de weersituatie lopen we op het landgoed of in het Patersbos, en in de omgeving van het N.S. station Molenhoek. Naast vogels (her)kennen via geluid, vliegbeeld en silhouet, schenken we ook aandacht aan cultuurhistorie en landschap. *Vertrek:* P-plaats N.S. station Molenhoek. *Excursieleider:* Peter Egelmeers [peteregelmeers@hotmail.com].

Dinsdag 10 mrt. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Hernense bos, Hernensven, Hernensmeer, Hernensemolen. De molenaar vertelt over de molen. *Vertrek:* Molenhoek 3, 6616 AP Hernen. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Zondag 15 mrt. | 14.00 – 16.30 uur | Vos en das in de Gendtse polder. "Wilgenkatjes staan al in bloei en de eerste voorjaarsbloemen laten zich zien. De kalfjes dartelen al rond en wellicht zien we de eerste veulentjes van het jaar. De vogels zingen volop om een partner te vinden en hun leefgebied af te bakenen. Op zoek naar dieren zien we misschien rode geuzen of konikpaarden, en vinden we misschien ook nog sporen van ree, das of vos." (tekst van lingewaardnatuurlijk.nl). *Vertrek:* Witte bruggetje bij de Kaakse Dam in Gendt. *Excursieleiders:* Kitty Peters en Gijsbert Peelen [06-10864179].

Dinsdag 17 mrt. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | De Banen. *Vertrek:* Kruising Leemdijk-2e Hertenkamp te Ven-Zelderheide. Dichtbij 6599 CE Ven-Zelderheide. *Excursieleiders:* Jan Verbeek Wolthuys en Jan Nillesen [0485-574780].

Zondag 22 mrt. | 14.00 – 16.00 uur | IVN RijnWaal | Natuurwandeling. Ridders, raadsels en rampen in het Loenense bos. *Vertrek:* P-plaats nabij Loenenstraat 1 te Slijk-Ewijk. *Excursieleider:* Pedro van Gogh [06-54654049].

Dinsdag 24 mrt. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Filosofendal, Droogdalen, Bronbeek, Kwelmoeras, Leemkuilen. *Vertrek:* P-plaats bij het pannenkoekenhuis "De Heksendans", tegenover amusementspark Tivoli, Oude Kleefsebaan 425, 6572 AZ Berg en Dal. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Woensdag 25 mrt. | 10:00 – 12.30 uur | IVN RijnWaal | Nieuwe natuur langs de Waal @ Stadseiland Veur-Lent. *Vertrek:* Dorpsschuur Lent, Oosterhoutsedijk 29 te Nijmegen. *Excursieleider:* Gijsbert Peelen [06-10864179].

Dinsdag 31 mrt. | 10.00-14.00 uur | KNNV Nijmegen | Gebrande Kamp. *Vertrek:* Ingang Gebrande Kamp, Bloemenkamp, 6596 DS Milsbeek. Ten noorden van Bloemenstraat 17. Kruising Bloemenstraat Kreupelpad / Heikantseweg. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Dinsdag 7 apr. | 10.00-14.00 uur | KNNV Nijmegen | De Bruuk. *Vertrek:* Noordwestelijke ingang van de Bruuk (Ashorst, 6562 KV Groesbeek) bij infobord en slagboom. Ten zuidoosten van Groesbeek. Parkeren aan de weg. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Zaterdag 11 apr. | 09.00 – 11.00 uur | KNNV Nijmegen | Vogelexcursie rondom de Duivelsberg. Een rondwandeling met bijzondere aandacht voor vogelgeluiden. *Vertrek:* P-plaats bij het pannenkoekenhuis “De Heksendans”, Oude Kleefsebaan 425, 6572 AZ Berg en Dal. *Excursieleider:* Els Coerwinkel [024-6841019].

Zaterdag 11 apr. | 14.00 – 16.30 uur | IVN RijnWaal | Stand van zaken en gevolgen ‘verzanding’. *Locatie:* Gendtse waard. *Vertrek:* Afrit naar de steenfabriek aan de Waaldijk ter hoogte van de Kommerdijk in Gendt. *Excursieleider:* Jos van Betuw [06-23738031].

Dinsdag 14 apr. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Wanssumse Weerd. *Vertrek:* P-plaats nabij Ooijensweg 1, 5863 AL Blitterswijk, bij de Molen en Forellenkwekerij. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Woensdag 15 apr. | 10.00 – 13.00 uur | KNNV Nijmegen | Landschapswandeling wijstgebied Sint-Annabos en natuurgebied de Bedafse Bergen. *Vertrek:* P-plaats Bedafse Bergen, Schansweg, 5406 TP Uden. De parkeerplaats staat ter plekke aangegeven met 'Parkeerplaats Schansweg'. *Excursieleider:* Agnes Leijen [Boekjesvaneigendeeg@kpnmail.nl]. *Let op:* Aanmelden is niet nodig. Honden zijn niet toegestaan.

Zaterdag 18 apr. | 14.00 – 16.30 uur | IVN RijnWaal | Parkbos waar natuur en historie samenkomen. *Vertrek:* Landgoed Den Eng, Ommeren. Provincialeweg 21 te Ommeren. *Excursieleider:* Pedro van Gogh [06-54654049].

Zondag 19 apr. | 14.00 – 16.30 uur | Vogels in de Klompenwaard. *Vertrek:* Hek bij de ingang van de Klompenwaard te Doornenburg. *Excursieleiders:* Nanke den Daas & André Boekholt [info@lingewaardnatuurlijk.nl].

Dinsdag 21 april | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | De Kiekberg. *Vertrek:* P-plaats kruising Rijksweg N271 / Witteweg te Plas-molen. Vanuit Nijmegen bus 83 richting Venlo, halte Plasmolen. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Woensdag 22 apr. | 14.00 – 16.30 uur | IVN RijnWaal | Bloesentocht in Ressen. Lingezegen en Fruitbedrijf De Woerdt. *Vertrek:* P-plaats bij Landwinkel De Woerdt, aan de Woerdsestraat 4 te Ressen. *Excursieleider:* Gijsbert Peelen [06-10864179].

Dinsdag 28 apr. | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Reindersmeer. Het Reindersmeer ontstond door grootschalige zand- en grindwinning vanaf 1963 tot 2001, voor de betonindustrie en wegenbouw. Schepen voeren af en aan, en vervoerden het zand via een sluis – verbonden met het Leukermeer en de Maas. Nu is het een beschermd natuurgebied van 130 hectare binnen Nationaal Park De Maasduinen bij Well, Limburg. Het fungeert als ecologische schakel met zeldzame planten, dieren en habitats zoals droge duinen en vennen. *Vertrek* vanaf P-plaats sluis Reindersmeer in Well. Bosserheide 3, 5855 EA Well. *Excursieleider:* Jan Nillesen [0485-574780].

Dinsdag 28 apr. | 20.00 - 22.00 uur | KNNV Nijmegen | Lezing en film: “De opkomst van de Oehoe in het Rijk van Nijmegen en Reichswald; Is de Oehoe een bedreiging voor de havik?” Door Ronald Zollinger, Kees Schreven en Gerard Müskens. *Locatie:* parochiezaal van de Antonius van Paduakerk Slichtenhorststraat 81, Nijmegen. *Kosten:* Gratis voor leden van KNNV, anders € 5 per persoon.

Dinsdag 5 mei | 10.00 - 14.00 uur | KNNV Nijmegen | Millingerwaard. *Vertrek:* Kerkje van Kekerdome, Duffeltdijk 11, 6579 JD Kekerdome. *Excursieleiders:* Jan Cornelissen en Jan Nillesen [0485-574780].

Peter Egelmeers leest:

Handboek Vogels in vlucht, van Tomasz Kofta

Mijn boekenkast telt heel wat natuuruitleven. Naast algemene natuurboeken staan er diverse gidsen om vogels, planten, paddenstoelen en vlinders op naam te brengen. Daarnaast heb ik verschillende naslagwerken en studieboeken. In die laatste categorie hoort mijn nieuwste aanwinst thuis. Het boek is uitgegeven door de KNNV Uitgeverij, geschreven door Tomasz Cofta en vertaald door Ger Meesters. De oorspronkelijke titel luidt *Flight Identification of European Passerines and Select Landbirds*.

Tomasz Cofta raakte al op jonge leeftijd gefascineerd door vogels. Volgens hem bewaarde zijn moeder jarenlang een vogeltekening die hij als vijfjarige maakte. In de loop van 42 jaar leerde hij veel van andere ornithologen, maar hij ontdekte ook dat de determinatie van zangvogels in vlucht — in tegenstelling tot die van roof- en zeevogels — onderbelicht bleef.

Al bij de eerste zin van de inleiding weet hij de lezer te winnen, met een citaat van David Allen Sibley:

“Het determineren van zangvogels in de vlucht op 400 meter afstand is mogelijk, als je dat echt wilt.”

Daarna komt de vakman naar voren. Cofta legt uit waar zijn kennis vandaan komt: hij heeft onder meer 88.000 vogels van 153 soorten geringd en 500 velddagboeken geraadpleegd. Het boek helpt de lezer om determinatievaardigheden te verbeteren.

Hij trekt een interessante vergelijking: het herkennen van een vogel lijkt op het herkennen van een mens. Het cruciale element bij het herkennen van een gezicht — in slechts 1/20 seconde — is dat je die persoon al kent. Volgens Cofta geldt hetzelfde voor vogels: een soort die je goed kent, herken je in een halve seconde.

Je brein werkt hierbij met een zogenoemd *modelbeeld*, dat het onmiddellijk koppelt aan wat je waarneemt. Training en oefening zijn volgens hem essentieel. Het boek biedt daarvoor overvloedige oefenstof, aangevuld met duidelijke tekeningen en foto's.

Cofta bespreekt talloze aspecten die helpen bij herkenning in vlucht, zoals: groottevergelijking, lichaams- en vleugelvorm, staartvorm, poten, profiel van kop en snavel, lichtreflectie, typen vlucht en vleugelslag (waarvan hij 26 variaties onderscheidt), en vluchtgolf en vliegpadd (bijv. rechtlijnig of zigzaggend).

Bovenstaande is slechts een poging om, naast het vakmanschap van de auteur, een indruk te geven van de eerste dertig bladzijden van dit bijzondere boek. Nog slechts 470 te gaan!

[Handboek vogels in vlucht: ISBN 9789050118248]

Peter Egelmeers

Lezing: Peelrandbreuk – Brabantse breuken in beeld

Op 24 februari organiseert de KNNV Nijmegen een interessante lezing over Brabantse Breuken. Spreker is Rimbaud Lapperre. De breuken zijn het resultaat van verschuivingen in de ondergrond die miljoenen jaren geleden plaatsvonden en die nog steeds actief zijn.

Tijdens de lezing vertelt Lapperre over de invloed die de breuken in het verleden hadden op het landschap, en hoe ze nog steeds een rol spelen in de manier waarop het landschap zich ontwikkelt. Hoewel we al veel weten over deze geologische verschijnselen, zijn er nog steeds veel mysteries. Tevens worden de meest recente onderzoeksresultaten gepresenteerd, evenals de mogelijkheden die deze breuken bieden voor natuurherstel.

Over de spreker:

Rimbaud Lapperre studeerde Cultuurtechniek met als differentiatie Geohydrologie aan de Landbouwwuniversiteit Wageningen (1995) en Tropische Cultuurtechniek aan de Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein (1992). In 2025 promoveerde hij aan de Vrije Universiteit Amsterdam op de impact van de Brabantse breuken op de geohydrologie. Hij is betrokken bij de oprichting van het UNESCO Global Geopark De Peelhorst en Maasvallei.

Extra Informatie:

De lezing is op dinsdag 24 februari, van 20.00 – 22.00 uur, in de Parochiezaal van de Antonius van Paduakerk (Van Slichtenhorststraat 81 te Nijmegen). De toegang is gratis voor leden van de KNNV. Anderen betalen vijf euro.

Foto hierboven (via): Rimbaud Lapperre

Oehoe in het Rijk van Nijmegen, lezing en film

Op dinsdag 28 april organiseert de KNNV Nijmegen een avond met lezing en film over de Oehoe. Tijdens deze avond staat de ontwikkeling van de oehoe in het Rijk van Nijmegen en het aangrenzende Reichswald centraal. In de lezing gaan Ronald Zollinger, Kees Schreven en Gerard Müskens in op de toename van het aantal broedgevallen van de oehoe in het studiegebied. Daarbij komt onder meer de vraag aan bod of de oehoe een bedreiging vormt voor de havik: concurreren beide soorten om voedsel en nestplaatsen, en worden haviken soms gedood door oehoes?

Na de lezing wordt een film van ongeveer 40 minuten vertoond, gemaakt door Rob Bos, over de oehoe in het grensoverschrijdende bosgebied tussen Nijmegen en Kleef. Lezing en film sluiten inhoudelijk op elkaar aan en geven samen een overzicht van de recentste ontwikkelingen rond deze soort in het gebied.

Over de sprekers

Sinds 1969 loopt in het bosgebied tussen Nijmegen en Kleef een populatie-ecologische studie naar havik, sperwer, wespandief en andere roofvogels, uitgevoerd in de vrije tijd en grotendeels te voet, per fiets en klimmend. Ronald Zollinger studeerde Biologie aan de universiteit in Nijmegen (1989) en is samen met Gerard Müskens een van de drijvende krachten achter dit onderzoek. Kees Schreven promoveerde in 2023 aan de Universiteit van Amsterdam op ganzenonderzoek en werkt mee in het Ketelwald, waar hij zijn sporen heeft nagelaten in het lopende onderzoek.

Extra informatie:

De lezing- en filmavond is op dinsdag 28 april, van 20:00 – 22:00 uur, in de Parochiezaal van de Antonius van Paduakerk, aan de Van Slichtenhorststraat 81 te Nijmegen. Toegang is gratis voor leden van de KNNV. Anderen betalen vijf euro.

Oehoe foto's: Roland Zollinger

